

Cultura Viva 2011

La recerca etnològica a Catalunya

La recerca etnològica és una realitat viva, però molt desconeguda al nostre país. Temes tan diversos com l'alimentació, l'arquitectura popular o la conflictivitat urbana —per posar-ne només tres exemples—, tot i ser repetidament abordats des d'aquesta disciplina, són més coneguts per aproximacions fetes des d'altres òptiques. Aquest desconeixement encara és més sorprenent quan la majoria de les recerques tenen una clara dimensió territorial, que afecta de prop gent d'arreu.

El Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana ha esdevingut des de fa temps el principal motor d'aquest tipus de recerca amb la concessió anual de beques a investigadors i mitjançant el finançament de les recerques de l'Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya per part d'equips externs a la institució. Mitjançant el programa Cultura Viva, i en col·laboració amb les entitats que conformen l'Observatori per a la Recerca Etnològica de Catalunya, el CPCPTC vol donar a conèixer directament a les comunitats que han estat objecte d'estudi els resultats d'aquestes investigacions.

Vegeu més...

- Antropologia dels carrers. **Barcelona, 9 i 10 de maig**
  - El carboneig als Ports entre l'edat moderna i l'edat contemporània. **Mas de Barberans, 18 de juny**
  - Fronteres de la comunitat, comunitat de frontera. El cas del Sénia. **Alcanar, 16 de setembre**
  - Pescadors i mariners als Alfacs. **Palamós, 23 de setembre / Sant Carles de la Ràpita, 11 de novembre**
  - "El bon mariner, mirant la lluna, ja sap son quefer". Pesca, **coneixement ecològic tradicional i patrimonialització de la natura a les Illes Medes. Palamós, 30 de setembre**
  - Construccions menors de pedra al Parc Natural dels Ports. **Horta de Sant Joan, 30 de setembre**
  - Jornada de presentació de recerques etnològiques sobre les comarques de Lleida i del Pirineu. **Esterrí d'Àneu, 4 d'octubre**
-

Antropologia dels carrers

DATA: dilluns 9 i dimarts 10 de maig

HORA: 17 h

LLOC: Facultat de Geografia i Història UB, Sala de Juntes (planta baixa). C. de Montalegre, 6, Barcelona

CONFERÈNCIES:

Dilluns 9 de maig

17-17.30 h. La festa dels Tonis a Manlleu. Joan Arimany Juventeny.

17.30-18 h. Volem un barri digne. Estudi del procés de reivindicació veïnal al barri de Fort Pienc. Nilde Muraro Giraud i Bernat Fàfregas Oliveras.

18-18.30 h. La Casa de Beneficència de Tarragona. Mercedes González Minguillón.

19-19.30 h. Filant prim. Memòria oral de les dones treballadores a la indústria tèxtil de Cardedeu. Mercè Falguera i Maribel Tovar.

Dimarts 10 de maig

17 h. -17.30 h. Espais de mort i diversitat religiosa. La presència de l'islam als cementiris i tanatoris catalans. Jordi Moreras i Ariadna Solé.

17.30 - 18 h. La festa i el ritual de la plantada a Òrrius. Mireia Roca i Eva Cerveto.

18-18.30 h. Documentació dels oficis tradicionals en fires i mercats de l'Empordà. Antoni Rojas.

18.30 - 19 h. Abans tot això eren camps. Antropologia del creixement de la ciutat. Adriana Salvat Torregrosa.

ORGANITZA: Institut Català d'Antropologia, Universitat de Barcelona i Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana

 Pujar

DATA: dissabte 18 de juny
HORA: 20 h
LLOC: Museu de la Pauma. C. Clavell, 52, Mas de Barberans
CONFERÈNCIA:

El carboneig als Ports entre l'edat moderna i l'edat contemporània. Itxaso Euba i Domènec Ribes.

ORGANITZEN: Museu de la Pauma, Museu del Montsià, Institut Ramon Muntaner i Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana

 Pujar

DATA: divendres 16 de setembre
HORA: 20 h
LLOC: Casa O'Connor. C. de la Generalitat, 8, Alcanar
CONFERÈNCIA:

Fronteres de la comunitat, comunitat de frontera. El cas del Sénia. Raimon Collet.

ORGANITZEN: Associació Cultural Lo Rafal, Museu del Montsià, Institut Ramon Muntaner i Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana

 Pujar

DATA: divendres 23 de setembre
HORA: 19 h
LLOC: Museu de la Pesca. Moll pesquer s/n, Palamós
CONFERÈNCIA:

Pescadors i mariners als Alfacs. Elena Juncosa.

ORGANITZEN: Museu de la Pesca i Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana

 Pujar

DATA: divendres 30 de setembre
HORA: 19 h
LLOC: Museu de la Pesca. Moll pesquer s/n, Palamós
CONFERÈNCIA:

"El bon mariner, mirant la lluna, ja sap son quefer". Pesca, coneixement ecològic tradicional i patrimonialització de la natura a les Illes Medes. Bego Vendrell.

ORGANITZEN: Museu de la Pesca i Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana

 Pujar

DATA: divendres 30 de setembre
HORA: 20 h
LLOC: Ecomuseu dels Ports. C. del Pintor Picasso, 18, Horta de Sant Joan
CONFERÈNCIA:

Construccions menors de pedra al Parc Natural dels Ports. Rosa Maria Canela i Gemma Aldea.

ORGANITZEN: Ecomuseu dels Ports, Museu del Montsià, Institut Ramon Muntaner i Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana

 Pujar

Jornada de presentació de recerques etnològiques sobre les comarques de Lleida i del Pirineu

DATA: dimarts 4 d'octubre

HORA: d'11 a 14 h

LLOC: Ecomuseu de les Valls d'Àneu. C. del Camp, 22-24, Esterri d'Àneu

CONFERÈNCIES:

11 h. Presentació de la Jornada. Roger Costa (Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana), Carme Bergés (directora del Museu Comarcal de Cervera), Jaume Espinagosa (director del Museu Comarcal de l'Urgell) i Jordi Abella (director de l'Ecomuseu de les valls d'Àneu).

11.15 - 11.35 h. Catalogació de les falles al Pirineu. Oriol Riart i Sebastià Jordà.

11.35 - 11.55 h. Interpretacions etnogeogràfiques de les baixades de falles pirinenques. Xavier Farré.

19-19.30 h. Filant prim. Memòria oral de les dones treballadores a la indústria tèxtil de Cardedeu. Mercè Falguera i Maribel Tovar.

11.55 - 12.15 h. Cants tradicionals a l'Alt Pirineu. Jaume Ayats.

12.15 - 12.35 h. El fons fotogràfic de Claudi Gómez Grau. Una mirada etnològica. Montse Graells.

12.35 - 12.55 h. Estratègies de socialització en pobles d'hàbitat dispers de la muntanya. Esther Miralles.

12.55 - 13.15 h. L'aprofitament històric de l'aigua a la Catalunya seca i les perspectives de valoració actual. Estudi de cas del municipi de Torrebesses (Segrià), en el context de la vall Major. Ignasi Aldomà.

13.15 - 13.35 h. Els antics usos socials i econòmics de l'estany d'Ivars Vila-sana abans de la dessecació. Maribel Pedrol.

13.35 - 14 h. Debat i cloenda

ORGANITZEN: Ecomuseu de les Valls d'Àneu, Museu Comarcal de Cervera, Museu Comarcal de l'Urgell - Tàrraga i Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana

 Pujar

DATA: divendres 11 de novembre

HORA: 20 h

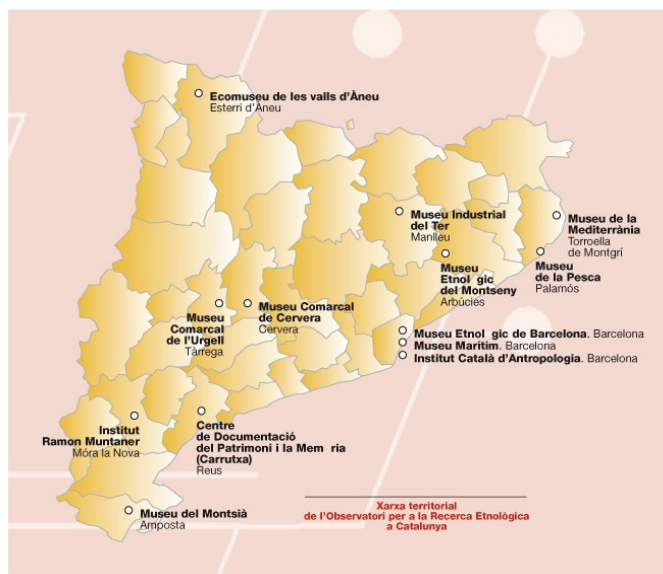
LLOC: Casal Cultural "El Maset". C. de Perot lo Cantador, s/n, Sant Carles de la Ràpita

CONFERÈNCIA:

Pescadors i mariners als Alfacs. Elena Juncosa.

ORGANITZEN: Ajuntament de Sant Carles de la Ràpita, Museu del Montsià, Institut Ramon Muntaner i Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana

 Pujar

L'Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya (IPEC) és un programa del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana que té com a objectius la recerca, la documentació, la difusió i la restitució del patrimoni etnològic català. L'Inventari fa anualment programes de recerca etnològica en diversos punts de la geografia catalana en coordinació amb l'Observatori per a la Recerca Etnològica a Catalunya, l'instrument de difusió i reflexió de què s'ha dotat l'IPEC.

L'Observatori per a la Recerca Etnològica a Catalunya és un servei de l'Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya. Fou creat a partir de la voluntat de conèixer puntualment i de manera actualitzada la situació de la recerca i la difusió de l'etnologia a Catalunya. La seva metodologia es basa en el treball en xarxa amb les entitats i grups que hi ha a Catalunya dedicats al patrimoni etnològic. L'Observatori es concreta sobre el territori en els interlocutors que apareixen reflectits al mapa.

 Pujar

